

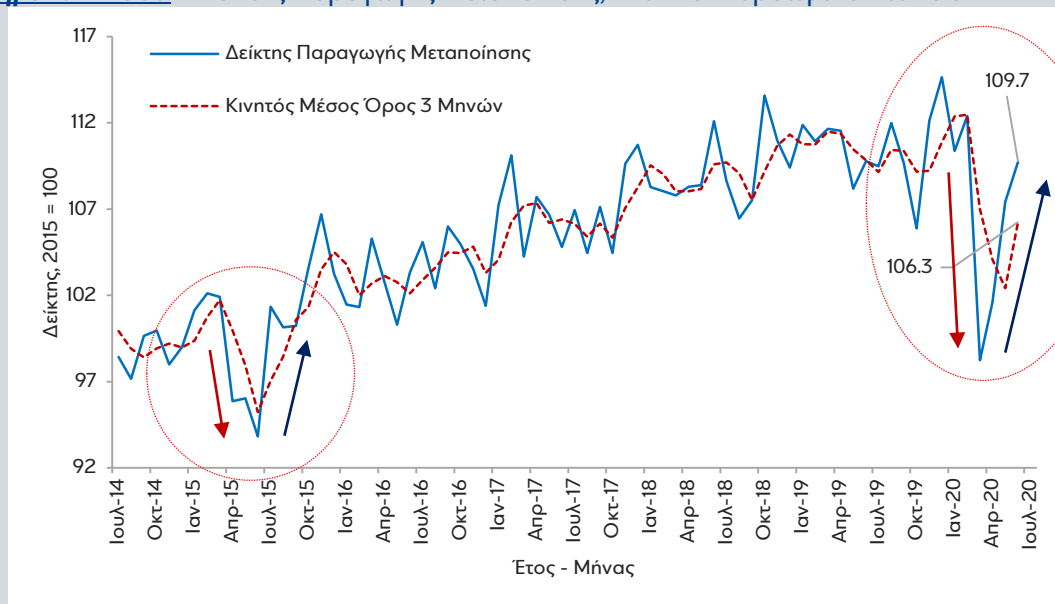
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

25 Σεπτεμβρίου 2020, Τεύχος 346

Μερική ανάκαμψη της παραγωγής στη μεταποίηση – Συνεχίστηκε η μεγάλη πτώση των τουριστικών εισπράξεων

Ο δείκτης παραγωγής στον κλάδο της μεταποίησης στην Ελλάδα, έπειτα από τη μεγάλη πτώση που σημείωσε τον Απρίλιο 2020 (-12,6% MoM), κινήθηκε ανοδικά στους επόμενους 3 μήνες (βλέπε Σχήμα 1). Συγκεκριμένα, με τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων, η μηνιαία αύξηση του δείκτη διαμορφώθηκε στο 3,4% τον Μάιο 2020, στο 5,7% τον Ιούνιο 2020 και στο 2,2% τον Ιούλιο 2020. Βάσει αυτής της επίδοσης η παραγωγή στη μεταποίηση τον Ιούλιο 2020 μπορεί να παρέμεινε μικρότερη κατά -2,4% σε σύγκριση με τα επίπεδα του Μαρτίου 2020 (προ κορωνοϊού COVID-19 επίπεδα), ωστόσο επανακτήθηκε ένα μεγάλο ποσοστό του αρχικού κενού που δημιούργησε η, απότομη, μηνιαία πτώση του Απριλίου 2020 κατά -12,6% εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κλάδων της μεταποίησης στο παραπάνω αποτέλεσμα;¹ Για να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα σταθμίζουμε τη μεταβολή της παραγωγής των προαναφερθέντων κλάδων με τη βαρύτητα που έχουν στη συνολική μεταποιητική παραγωγή (βλέπε Σχήμα 2).

¹ Τον Απρίλιο 2020 καταγράφηκε απότομη πτώση της παραγωγής στην πλειοψηφία των επί μέρους κλάδων της μεταποίησης.

Συγγραφείς

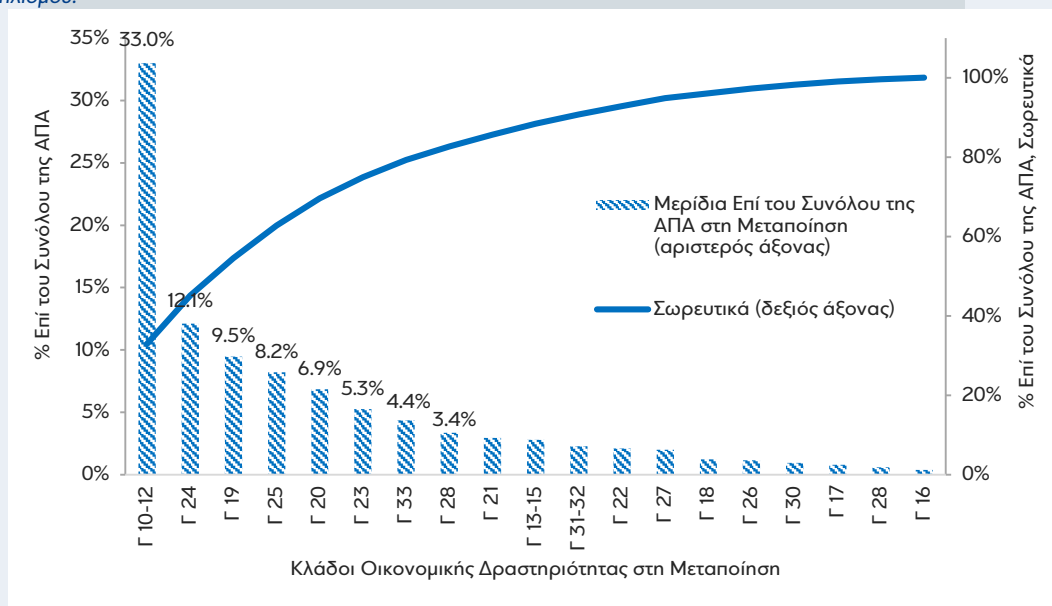
Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Ευαγγελία Τσιαμπάου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr

Βάσει των αναλυτικών στοιχείων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), κλάδοι όπως αυτοί της παραγωγής βασικών μετάλλων, της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων, της παραγωγής χημικών ουσιών και προϊόντων, της παραγωγής άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων και της επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού συνεισέφεραν θετικά στην ανάκαμψη της παραγωγής στη μεταποίηση στο διάστημα Μαΐου-Ιουλίου 2020. Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκε ο κλάδος των τροφίμων (μαζί με την ποτοποιία και τα προϊόντα καπνού έχουν μακράν το υψηλότερο μερίδιο σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στον τομέα της μεταποίησης, βλέπε Σχήμα 2) με τον σχετικό δείκτη παραγωγής να συρρικνώνεται, έστω και με επιβραδυνόμενο ρυθμό, για 4^ο συνεχή μήνα τον Ιούλιο 2020.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας στον Τομέα της Μεταποίησης, Συνεισφορά Επί του Συνόλου της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ), Στοιχεία Έτους 2017

Κωδικοί: **Γ 10-12** Βιομηχανία Τροφίμων, Ποτοποιία, Παραγωγή Προϊόντων Καπνού, **Γ 13-15** Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών, κατασκευή ειδών ένδυσης, βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών, **Γ 16** Βιομηχανία ξύλου και κατασκευής προϊόντων από ξύλο και φελλό, **Γ 17** Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων, **Γ 18** Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων, **Γ 19** Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου, **Γ 20** Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων, **Γ 21** Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών οσκευασμάτων, **Γ 22** Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες, **Γ 23** Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, **Γ 24** Παραγωγή βασικών μετάλλων, **Γ 25** Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, **Γ 26** Κατασκευή ΗΥ, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων, **Γ 27** Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, **Γ 28** Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α., **Γ 29** Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων, **Γ 30** Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών, **Γ 31** Κατασκευή επίπλων, **Γ 32** Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες, **Γ 33** Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού.

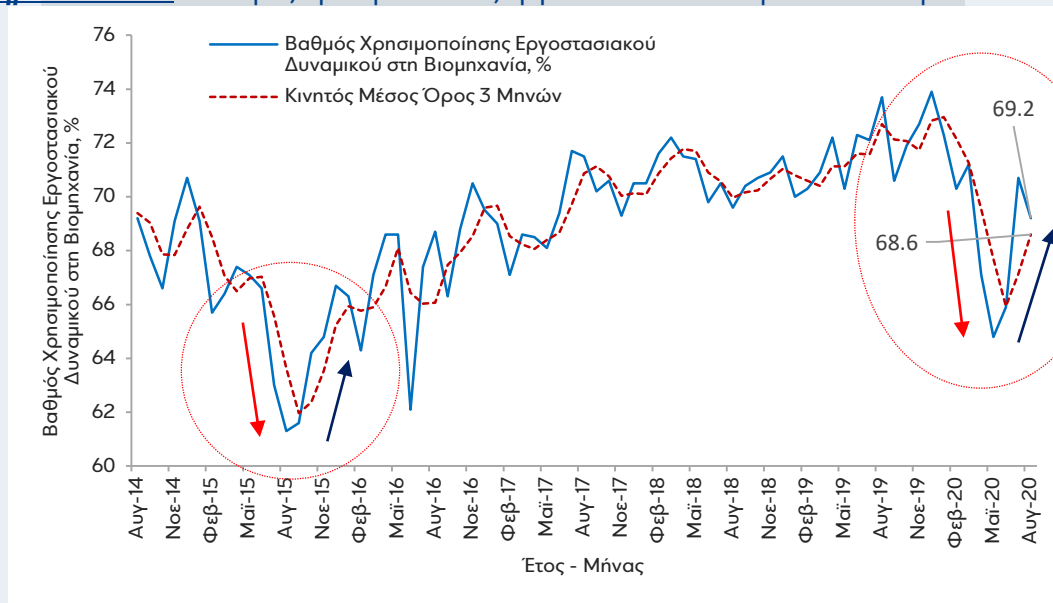

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Είναι αναντίρρητα αποδεκτό, ότι όπως ένα ποσοστό της απότομης πτώσης της παραγωγής στη μεταποίηση τον Απρίλιο 2020 ήταν τεχνικό, δηλαδή ήταν αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, αντιστοίχως ένα ποσοστό της ενίσχυσης των τελευταίων μηνών αντανάκλα την επίδραση από το σταδιακό άνοιγμα της οικονομίας. Η δημοσίευση του δείκτη μεταποιητικής παραγωγής για τον μήνα Αύγουστο 2020 είναι προγραμματισμένη για τις 9/10/2020. Ήδη γνωρίζουμε ότι 1^{ον} ο βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία μειώθηκε ελαφρά στο 69,2% τον Αύγουστο 2020 από 70,7% τον Ιούλιο 2020 (πηγή: ΤτΕ

και IOBE, βλέπε Σχήμα 3), 2^ο ο δείκτης PMI μεταποίησης να μην ενισχύθηκε στις 49,4 μονάδες τον Αύγουστο 2020 από 48,6 μονάδες τον Ιούλιο 2020, εντούτοις παρέμεινε κάτω του ορίου επέκτασης-κάμψης των 50 μονάδων (πηγή: IHS Markit) και 3^ο ο δείκτης εμπιστοσύνης στη βιομηχανία υποχώρησε στις -15,5 μονάδες τον Αύγουστο 2020 από -13,3 μονάδες τον Ιούλιο 2020 (πηγή: IOBE και Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Είναι πιθανόν η παραγωγή στη μεταποίηση να επιβραδύνθηκε στο τέλος του 3^{ου} τριμήνου 2020, καθότι και ο εισερχόμενος τουρισμός σημείωσε μεγάλη μείωση αλλά και το μερίδιο της τεχνικής ανάκαμψης λόγω της άρσης των περιοριστικών μέτρων παρουσίασε, όπως ήταν αναμενόμενο, φθίνουσα πορεία.

Σχήμα 3: Ελλάδα – Βαθμός Χρησιμοποίησης Εργοστασιακού Δυναμικού στη Βιομηχανία

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), (γ) Eurobank Research.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ), οι τουριστικές εισπράξεις τον Ιούλιο 2020 διαμορφώθηκαν στα €577,0 εκατ., μειωμένες κατά -84,4% ή -€3.125,8 εκατ. σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου – Ιουλίου 2020, η πώση των τουριστικών εσόδων εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 ανήλθε σε -86,2% ή -€7.861,5 εκατ. (βλέπε Πίνακα 1), αποτέλεσμα που βρίσκεται πίσω από τη διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά -€5,152.5 εκατ. στο 8-μηνιο.

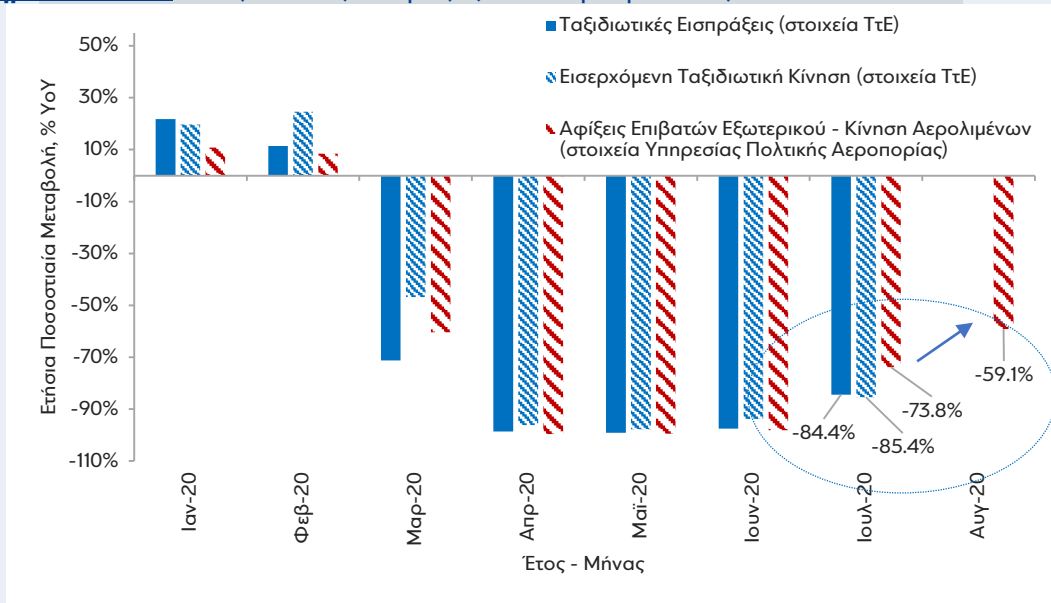
Πίνακας 1: Ελλάδα – Ταξιδιωτικές Εισπράξεις Ανά Χώρα Προέλευσης Ταξιδιωτών

Ενδεικτικές Χώρες	Ιανουάριος-Ιούλιος 2019	Ιανουάριος-Ιούλιος 2020	Ετήσια % Μεταβολή
	Εκατ. €	Εκατ. €	YoY%
Γαλλία	555,9	60,5	-89,1
Γερμανία	1.455,7	212,4	-85,4
Ηνωμένο Βασίλειο	1.292,4	102,5	-92,1
ΗΠΑ	608,7	62,5	-89,7
Ρωσία	208,6	11,0	-94,7

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Η παρατήρηση των τουριστικών εσόδων για τον μήνα Αύγουστο 2020 είναι προγραμματισμένο να δημοσιευτεί στις 21/10/2020. Βάσει των στοιχείων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, οι αφίξεις επιβατών εξωτερικού συμπεριλαμβανομένων των έκτακτων πτήσεων παρουσίασαν ετήσια μείωση -59,1% τον Αύγουστο 2020 από -73,8% τον Ιούλιο 2020. Ως εκ τούτου αναμένεται επιβράδυνση του ποσοστιαίου ρυθμού μείωσης των τουριστικών εσόδων για τον μήνα Αύγουστο 2020. Ωστόσο, αυτή δεν προβλέπεται να είναι θεαματική.

Σχήμα 4: Ελλάδα – Ταξιδιωτικές Εισπράξεις και Εισερχόμενη Ταξιδιωτική Κίνηση

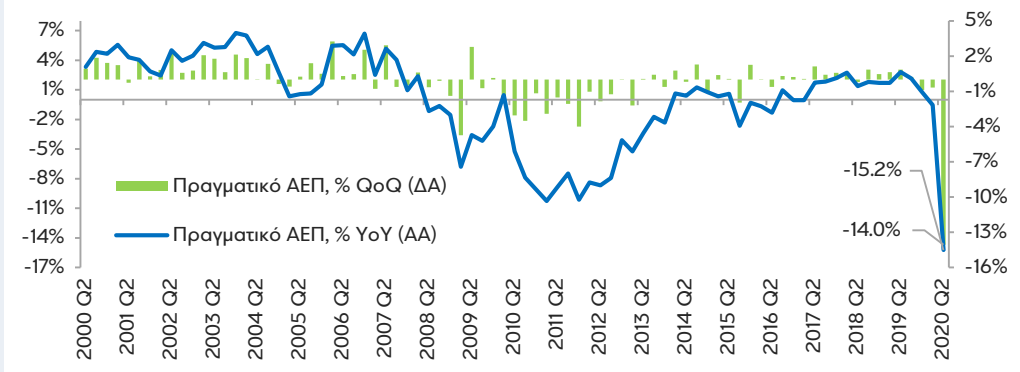
Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, (γ) Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2020 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν -15,2% (-0,5% (2020Q1) και +2,8% (2019Q2)), η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν -14,0% (-0,7% (2020Q1) και +0,9% (2019Q2))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2020: 2019 +1,9%, 2020 -9,0%, 2021 6,0%

ΑΕΠ (% YoY & % QoQ)

Περίοδος: 2000Q2–2020Q2

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: +0,2%

Διάμεσος: +1,0%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -15,2% (2020Q2)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

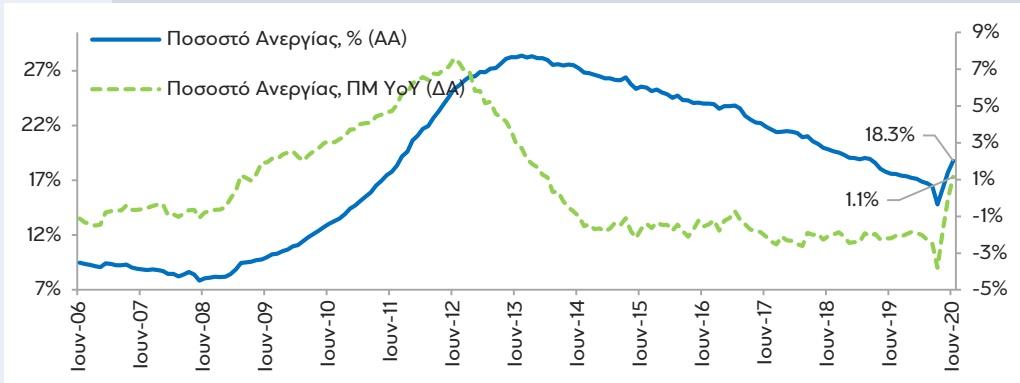
Δημοσίευση: 3/9/2020 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 4/12/2020 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιούνιο 2020 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 18,3% (17,3% (5/2020) και 17,1% (6/2019)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (ΜΟ 12 μηνών) ήταν στο 16,5% (16,4% (5/2020) και 18,3% (6/2019))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαϊ-2020: 2019 17,3%, 2020 19,9%, 2021 16,8%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 5/2006-5/2020

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 18,1%

Διάμεσος: 18,8%

Μέγιστο: 27,9% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,

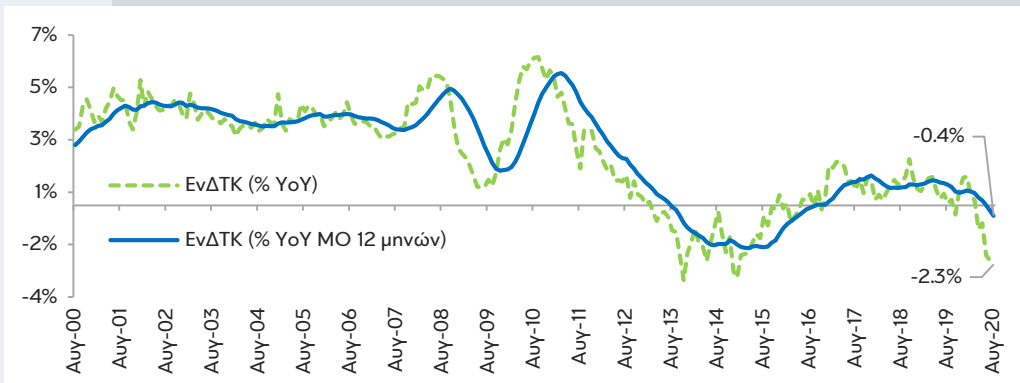
Δημοσίευση: 10/9/2020

Επομ. δημ.: 8/10/2020

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Αύγουστο 2020 η ετήσια % μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν -2,3% (-2,1% (7/2020) και +0,1% (8/2019)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια % μεταβολή (ΜΟ 12 μηνών) ήταν -0,4% (-0,2% (7/2020) και +0,8% (8/2019))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2020: 2019 +0,5%, 2020 -0,5%, 2021 +0,5%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 8/2000-8/2020

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,9%

Διάμεσος: +2,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

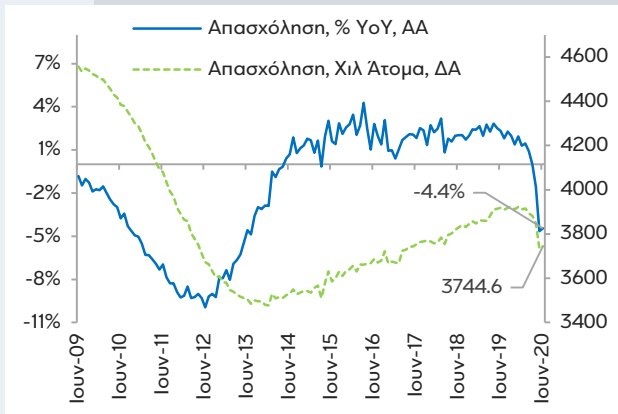
Δημοσίευση: 10/9/2020

Επομ. δημ.: 9/10/2020

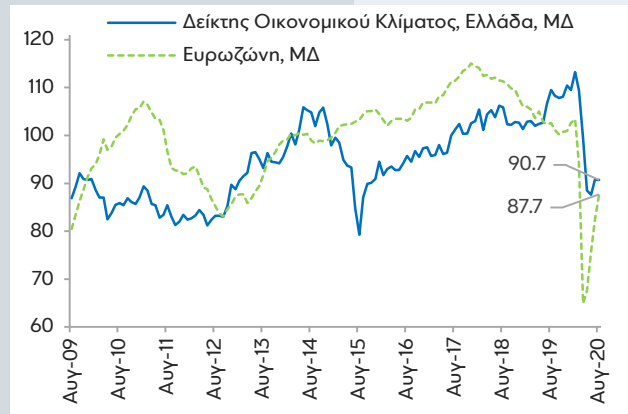
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

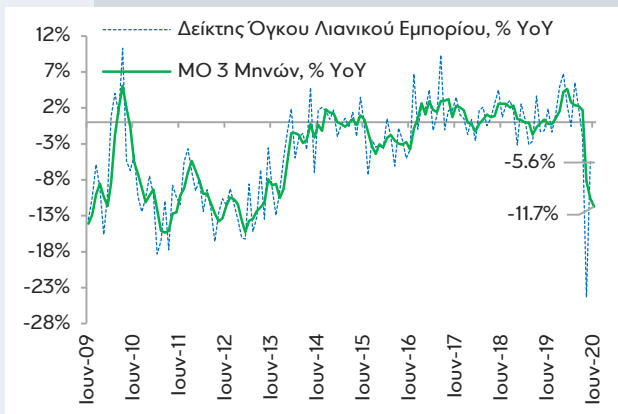
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): -4,4% YoY τον Ιουν-20 από -4,6% YoY τον Μαϊ-20, +0,2% YoY την περίοδο Ιουλ-19 – Ιουν-20 (12Μ) από +2,3% YoY την περίοδο Ιουλ-18 – Ιουν-19 (επόμενη δημοσίευση: 8/10/2020)

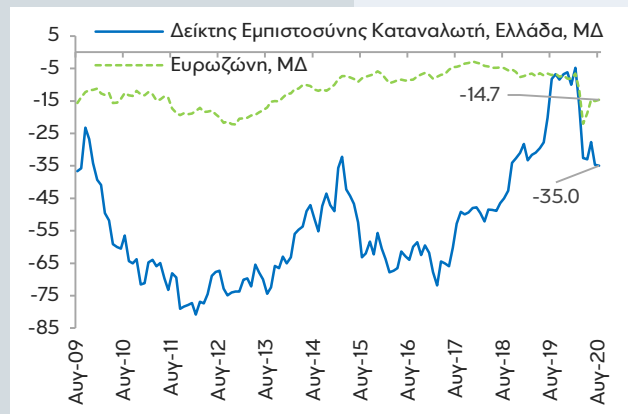
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 90,7 ΜΔ τον Αυγ-20, -0,1 ΜΔ MoM και -18,8 ΜΔ YoY τον Αυγ-20 από +3,2 ΜΔ MoM και -15,8 YoY ΜΔ τον Ιουλ-20 (επόμενη δημοσίευση: 29/9/2020)

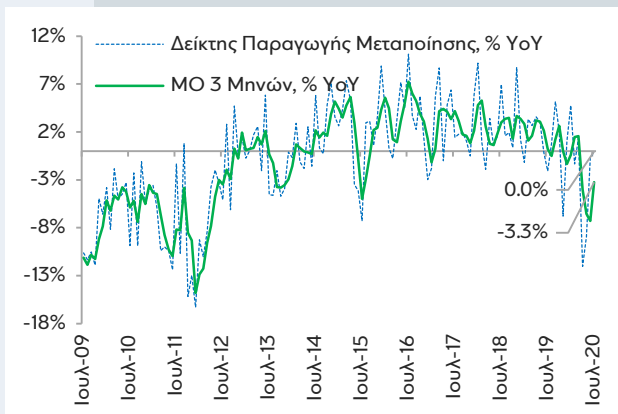
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +1,0% MoM και -5,6% YoY τον Ιουν-20 από +26,5% MoM και -5,5% YoY τον Μαϊ-20, -1,5% YoY την περίοδο Ιουλ-19 – Ιουν-20 (12Μ) από +0,3% YoY την περίοδο Ιουλ-18 – Ιουν-19 (επόμενη δημοσίευση: 30/9/2020)

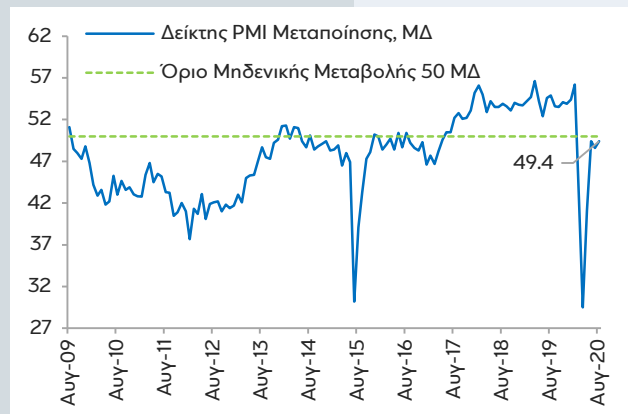
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -35,0 ΜΔ τον Αυγ-20, -0,3 ΜΔ MoM και -26,8 ΜΔ YoY τον Αυγ-20 από -7,0 ΜΔ MoM και -14,5 ΜΔ YoY τον Ιουλ-20 (επόμενη δημοσίευση: 29/9/2020)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +2,2% MoM και -0,0% YoY τον Ιουλ-20 από +5,7% MoM και -0,7% YoY τον Ιουν-20, -1,3% YoY την περίοδο Αυγ-19 – Ιουλ-20 (12Μ) από +1,9% YoY την περίοδο Αυγ-18 – Ιουλ-19 (επόμενη δημοσίευση: 9/10/2020)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 48,6 ΜΔ τον Ιουλ-20, -0,8 ΜΔ MoM και -6,0 ΜΔ YoY τον Ιουλ-20 από +8,3 ΜΔ MoM και -3,0 ΜΔ YoY τον Ιουν-20 (επόμενη δημοσίευση: 1/10/2020)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), (γ) IHS Markit, (δ) Eurobank Research, **Σημείωση:** (α) ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MO τον μέσο όρο και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα,

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιαμπάου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

